

DIMENSIUNEA ENCICLOPEDICĂ A FORMĂRII COMPETENȚELOR PROFESORULUI DE EDUCAȚIE MUZICALĂ

Margareta TETELEA, *Universitatea de Stat „Alecru Russo” din Bălți, Republica Moldova*

Rezumat: În articol sunt expuse unele probleme specifice, legate de formarea competențelor profesorului de Educație muzicală în cadrul Facultății de Muzică și Pedagogie muzicală. Aceste probleme țin de o viziune integră asupra procesului formării specialistului în domeniu și sunt axate pe o dimensiune enciclopedică, care presupune integrarea mai multor domenii tangențiale muzicii și pedagogiei muzicale în pregătirea profesorului de Educație muzicală. Tot aici sunt reflectate și finalitățile formării competențelor profesorului de Educație muzicală cu ulterioara lui activitate profesională.

Cuvinte-cheie: *dimensiune enciclopedică, competență, educație muzicală, pedagogie muzicală, cultura profesională, activitate artistică, învățământ muzical.*

Résumé: Dans cet article sont exposés certains problèmes spécifiques, liés à la formation des compétences de l'enseignant d'éducation musicale à la Faculté de Musique et de Pédagogie musicale. Ces problèmes portent sur une vision intégrée en ce qui concerne le processus de formation du spécialiste dans le domaine et sont axés sur une dimension encyclopédique qui suppose l'intégration de plusieurs domaines tangentiels à la musique et à la pédagogie musicale dans la formation de l'enseignant d'éducation musicale. De même, y sont reflétés les finalités de la formation des compétences de l'enseignant d'éducation musicale avec son activité professionnelle ultérieure.

Mots-clés: *dimension encyclopédique, compétence, éducation musicale, pédagogie musicale, culture professionnelle, activité artistique, enseignement musical.*

Filozofia învățământului artistic, cerințele vieții contemporane sub aspect educativ, cultural, artistic, spiritual impun ideea formării competențelor ample ale specialiștilor din domeniul educației muzicale.

Viziunea pregătirii specialistului la Facultatea de Muzică și Pedagogie muzicală pornește de la aspectul enciclopedic în formarea competențelor profesionale ale lui.

Facultatea este unica în republică, profilată în domeniul **pedagogiei muzicale** și strict direcționată în pregătirea cadrelor universitare pentru sfera educațional-artistică.

Conform standardelor educaționale actuale, facultatea pregătește studenți – viitori specialiști pentru realizarea procesului de educație/instruire muzicală în școala de cultură generală, centrele de creație a copiilor, școlile de muzică și de artă pentru copii, colegiile pedagogice și muzical-pedagogice.

Anume în aceste diverse instituții educaționale activează tradițional absolvenții facultății. În acest context, facultatea abordează o viziune enciclopedică asupra problemei educației artistice, dimensiune specifică domeniului și care necesită și permite colaborarea diferitor arte (muzică, coregrafie, teatru) și științe (muzicologie, estetică, filozofie, psihologia și filozofia artei, pedagogie ș.a.) în realizarea unui act educațional integru.

Specificul lucrului educativ-instructiv cu elevii și cadrul enciclopedic în care se desfășoară activitatea ulterioară a absolvenților – în instituțiile școlare de învățământ – necesită specificarea exactă a calificării specialistului, care va desemna din start caracterul activității date – nu pur artistic (dirijor de cor, conducător de colectiv coregrafic etc.), dar **pedagogic-artistic** (**profesor** de cor, **profesor** de educație coregrafică, după cum și se numește disciplina respectivă în școală etc.).

Pe lângă aceste exigențe, Conceptul pregătirii la facultate se mai fondează și pe realizările moderne ale Pedagogiei muzicale (artistice), ale Filozofiei educației în epoca contemporană, ale Psihologiei pedagogice, ale Psihologiei artei (muzicii), ale Filozofiei muzicii, ale Teoriei artei, ale Esteticii muzicale, ale Muzicologiei și ale altor științe chemate să fundamenteze și să propună o viziune modernă, enciclopedică, adecvată cerințelor timpului asupra învățământului în general, precum și a învățământului muzical-artistic în particular; pe experiența înaintată a altor facultăți (instituții) similare din alte țări; pe experiența vastă acumulată de facultate pe parcursul a circa patruzeci de ani.

În ansamblu, această viziune enciclopedică se axează pe principii ce preconizează predarea-înșușirea muzicii ca artă, ca fenomen artistic-viu, emoțional-psihologic, cu destinația sa de a contribui la edificarea omului, de a cultiva, modela și spiritualiza ființa umană. Abordarea în învățământ (în special, în învățământul general) a muzicii sub aspect „teoretizat”, „tehnologic”, este o viziune depășită, neeficientă, lipsită de perspectivă educațională, cu urmări și rezultate nule sau chiar nefaste pentru natura copilului. Printre autorii consacrați, cu renume mondial (compozitori, muzicologi, pedagogi-teoreticieni și practicieni), care au formulat și au contribuit la elaborarea viziunii actuale asupra Educației (Instruirii) muzicale, utilizată în multe țări ale lumii (și în baza căreia are loc pregătirea specialiștilor la Facultatea de Muzică și Pedagogie muzicală), pot fi numiți: Carl Orff (Austria, Germania), George Breazul (România), Zoltan Kodaly (Ungaria), Boris Tricicov (Bulgaria), Emil-Jacques Dalcroze (Elveția), Boris Asafiev și Dmitri Kabalevski (Rusia) ș.a.

Așadar, facultatea oferă un model de specialist, care corespunde standardelor educaționale, apt de a realiza în școlile Republicii un învățământ formativ, centrat pe elev, orientat spre furnizarea de cunoștințe necesare adaptării la condițiile vieții actuale, cultivarea **aptitudinilor și atitudinilor** în domeniul muzical, cultural și spiritual, și fondat pe competențe din toate domeniile tangențiale cu muzica.

De aici reiese că viitorul profesor de muzică este capabil să îmbine aspectul științific-fundamental și enciclopedic al competenței muzicologice, artistice și pedagogice cu cel aplicativ.

Facultatea își desfășoară activitatea didactică, educativă, științifică și de creație, conform principiilor și formelor tradiționale de organizare și realizare a procesului universitar, practicate în instituțiile cu profil muzical și pedagogic.

Totodată, la facultate au fost întreprinse în ultimii ani un șir de acțiuni în scopul modernizării pregătirii specialiștilor:

- au fost revăzute, conceptualizate și modificate planurile de învățământ și curricula la toate disciplinele de studiu, incluzând disciplinele noi, în conformitate cu cerințele moderne (reforma învățământului) și realizările actuale ale pedagogiei muzicale; au fost elaborate noi forme de evaluare curentă și sumativă a studenților: *concerte de clasă (la instrument muzical); concerte solistice (la instrument muzical); conferințe didactice de aprofundare în specialitate (la dirijat coral); evaluarea finală anuală (dare de seamă) publică sub formă de concert academic al Facultății (cu participarea studenților, profesorilor, măștrilor de concert) ș.a.*

Concomitent, studenții facultății desfășoară o amplă **activitate artistică** (concertistică) – Muzică, Coregrafie, Teatru – în municipiu, județ, republică și în afara ei. În cadrul Facultății activează orchestra de muzică populară „Alunelul”, care a realizat concerte în diverse localități ale Republicii, precum și în alte țări: Grecia, Bulgaria, România, Rusia, Tagikistan, Republicile Baltice ș.a. Colaboratorii facultății au evoluat cu succes la Festivalul Internațional „Crizantema de Aur” (România), la Festivalul Republican „Crizantema de argint”. La facultate a activat pe parcursul multor ani Orchestra de Muzică de cameră, care a evoluat pe scenele Republicii și în afara ei (Armenia, Republicile Baltice ș.a.). Corul Mixt „Ars Nova”, corul feminin „Rondo”, actualul cor „Gaudeamus”, precum și Ansamblul coregrafic al facultății au participat în ultimii ani la Festivaluri Internaționale în Spania, Portugalia, Italia, Grecia, Bulgaria, Polonia și alte țări.

În cadrul facultății a fost instituit **Atheneul Universitar**, unde studenții desfășoară o amplă activitate de educație, culturalizare și spiritualizare a tuturor doritorilor: studenți ai diferitor facultăți, elevi ai școlilor și liceelor din oraș și județ, intelectuali etc. În acest sens, facultatea colaborează activ cu **Filarmonica de muzică pentru copii**, cu instituțiile de învățământ muzical și artistic din municipiu.

Realizarea pregătirii enciclopedice le oferă posibilitate a absolvenților facultății de a activa într-un câmp de muncă foarte larg: în învățământul general, muzical și artistic; în sfera teatrală, în calitate de profe-

Secțiunea *Formarea competențelor profesionale în diverse domenii*

sori de muzică și coregrafie, actori, interpreți-vocaliști, directori de școli medii, directori de școli de muzică pentru copii, șefi de studii, colaboratori ai Ministerului Educației, colaboratori științifici în instituții de cercetare și instituții superioare de învățământ, cadre didactice cu titlu și grad științific în Universități.

Bibliografie:

1. Breazul, George, *O catedră de pedagogie la Conservatorul din București*, Timișoara, Muzica, 1925.
2. Coroi, Eugen, Borș, Alexandru, Croitoru, Sergiu, Gagim, Ion, *Curriculum la Educația muzicală*, Chișinău, 2006.
3. Gagim, Ion, *Fundamentele psihopedagogice și muzicologice ale Educației muzicale*, Referat științific al tezei de doctor habilitat în baza lucrărilor publicate în pedagogie, Chișinău, 2004.